

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben úrv. Kirchnerné felvétel és rendelés irójában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyitólapon egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi június 1-én.

22 szám.

Elítélt hazaellenes izgató.

Nemcsak a mi vidékünkön, itt Dél-magyarországon, hanem széles e hazában mindenfelé nagy érdeklődés kísérte a temesvári esküdtbíróóság azon tárgyalását, mely a hirhedt agitátort, **Kramer Alvint**, a temesvári „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ szerkesztőjét vonta felelősségre államellenes izgatásaiért.

Nincs a föld kerekén még egy olyan ország, hol a nemzetiségek oly teljes jogegyenlőséget élveznének, mint az ezredéves magyar hazában, és sajnos, hogy még is akadnak oly existenciák, kik „jó fizetség“-ért, — hála fejében a vett jókért — a gyűlölet, a szeretetlenség magvait akarják elhinteni az ő átkos működésük megkezdéseig a legjobb barátságban, egyetértésben élő lakosság között.

Negyed százada, hogy állandóan e vidéken a nemzetiségek közt élek és működöm nyilvánosan. Ismerem töviről hegyire a mi nem magyar ajkú sváb népünket, az ő gondolkodásmódjukat, szokásaikat, lelkületüket — és mondhatom, hogy az előtt hire, nyoma sem volt ebben a népben azoknak az eszméknek, melyeket a **Cramer, Korn**, stb. féle egyéniségek a sajtó útján az utóbbi években valami fanatikus hévvel terjesztettek.

Csak mi érezzük azt bensőleg, csak mi tudjuk azt igazán megítélni, hogy az izgatók milyen átkos munkát végeznek — mi, kik e nemzetiségi vidékeken élünk, kik összehasonlítást tudunk tenni a mult és jelen között, kik naponta érintkezünk a néppel, és az apró detailokig figyelemmel kísérhetjük az izgatók rendszeres, jobb ügyhöz méltó munkáját és működésük hatását.

Soha jobb, idegen földről beszámozott elem nem volt e hazában, mint a mi ugynevezett sváb népünk.

Szorgalmas, kitartó, becsületes, takarékos, nyugodt emberek ők. Rajongó szeretettel ragaszkodnak szülőföldjükhöz, mely itt van e magyar hazában.

A dicső emlékeztető szabadságharcban ott küzdöttek, ott vérezték a trikolor alatt a magyar testvérrel. A mi sváb tüzeink, Bem apó fiai vérkeresztiséget kötöttek a fajbéli magyarral. Az elnyomatás korszakában együtt busultak majd mikor „megvirradt“ — szabadságszobrokat emeltek. A mi verseczi sváb népünk büszke arra, hogy apja, nagyapja magyar honvéd volt . . . és most, a legújabb időben olyan mesterséges áramlatot kezdenek terjeszteni, mely ezt a mi népünket, testvéreinket, a magyar szabadságharcban elhullott hősök fiait,

unokáit, ellenségeivé kívánja tenni a magyar testvérnek.

Gyalázza, kicsinyli, gúnyolja nap-nap után a magyart. Megtagadja kulturánkat . . . Ökölbe szorul a kéz, ha a magyar sajtószabadság leple alatt üzött ezen üzemeket, ezeket a piszkolódásokat olvassa az itt élő magyar ember.

A pohár csakugyan csordultig megtelt!

Kalapot emel minden becsületes, hazafias gondolkodású ember a temesvári független polgárság esküdtbíróóságának ítélete előtt. A hazafias nagy közönség általános egyértelmű véleményének voltak ők igaz szószólói, kifejezői.

Ide iktatjuk neveiket! Megérdemlik! **Taupal János, Kardoss Gyula, Kocsi Gusztáv, ifj. Meiszner László, Samu Ferencz, Moreno Leon, Varga József, Schauer Béla, Scubert Péter, Weiss Lajos, Pendl Adám, Latter Mór, dr. Dobrov Ede** azok a magyar polgárok.

Tulnyomó köztük a német név. És éppen az a legfényesebb, a legszebb bizonyítéka a mi erősségünknek.

Ítéletük férfias, hazafias volt. Egy újabb jele annak, hogy Temesvár polgársága minden tekintetben vezére Délmagyarország polgárságának. Temesvár példa, mely után haladni kell.

A mi verseczi népünk, — hála polgárságunk nagy zöme érett gondolkodásának — teljes távol állott és áll az izgatóktól.

Erölködnek ugyan, hogy itt is tért foglaljanak. Holmi apró-cseprő apostolok itt is teremnek ugyan, de a mi hazafias, német anyanyelvű magyar népünk sokkal önállóbb gondolkodású, sem hogy bekapja a maszlagot.

A mi polgárságunk, mely a honvédszobrot, a mi büszkeségünket emelte, mely 1885-ben, a „Deutsche Schulvereine“ izgatásainak idejében megalapította a „Magyar nyelvterjesztő egyesület“-et és annak kérelmére behozta a községi iskolákba a magyar tannyelvet, önként, saját lelkes elhatározásából, — — — ez a mi népünk, mely büszkén mondja, hogy jó magyar hazafi, — — — soha sem fog hallgatni a gyűlöletet, szeretetlenségeket hintők átkos szavára, testvéri szeretetben él a magyarral, a magyarok földjén, e hazában, „mely ápol és eltakar“; — nem engedi magát a népbolondítók által járszalagon vezetetni, megtartja, megóvja igaz magyar hazafiságát, magyar gondolkodásmódját.

Ez a mi meggyőződésünk.

P. L.

Borkereskedelmi kongresszus Verseczen. *)

Rútul visszaélnék, olvasóink türelmével, ha újból felsorolnók mindama okokat, melyek a magyar borkereskedelem tönkrejutását eredményezték.

Csak két dolgot említünk. Csak ama két fontos ténynek hangsúlyozására szorítkozunk, mely legközvetlenebb okozója azon, jelenleg a borkereskedelem terén uralkodó türehtelen helyzetnek, a melynek természetes következménye: bortermelőink sanyaru, aggasztó itusz-ációja.

Ezen tények egyike, a bortermelőink és borkereskedelmünk között mesterségesen szított és nagyra nevelt antagonizmus; második pedig a borkereskedők közti szolidaritásnak tökéletes hiánya. Összefoglalva e két bajt, kijelenthetjük, hogy a mostani tarthatatlan viszonyok egyes egyedüli kuforrása az, hogy bortermelők és borkereskedők, eme mindenben egymásra utalt két tényező között, semminemű bensőbb érintkezés nem létezik.

A latszólagos ellentéteket nem lehetett elsimítani, kölcsönös felvilágosítás nem történt, egymást meg nem érthették, egyöntetű eljárást nem folytathattak — mert egymással nem érintkeztek, mert összetartázaságukról meggyőződve nem voltak.

Megbocsátást nem tűrő módon felhecczeltek az egyik érdekcsoportot a másik ellen, meggondolatlan módon folyt a harcz a két csoport között, esztelen módon vádolta, rágalmazta egyik tényező, a másikat. El sem maradhatott ezen tesztvérharcz természetes következménye: ma egyaránt panaszkodnak termelők és kereskedők, hogy existenciájuk veszélyeztetve van; most mindketten elpanaszolják, hogy eljutottak a tönk szélére.

Ezen szomorú jelenségek valódi okát helyesen ismerte fel a verseczi ipar- és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága, a midőn elhatározta, hogy a kiállítással kapcsolatosan, szőlészeti és borkereskedelmi kongresszust rendez, hogy ez által összehozva a két érdekcsoportot, alkalmat nyújtson nekik arra, hogy közvetlen, kölcsönös érintkezésben felvilágosíthassák egymást, hogy kölcsönös eszmecsere útján megerthessék egymást és hogy egyesüljenek, tomorúljenek a közösen megállapítandó teendők végrehajtása céljából.

Ugy hisszük felesleges, hogy ezen kongresszus kiváló fontosságát kiemeljük. Meg vagyunk győződve arról, hogy minden bortermelő és minden borkereskedő örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy a közös tárgyalásokon részt vehessen.

Előnyös módon különbözik a verseczi kongresszus, a hasonló nagygyűlésektől. Első sorban ugyanis azért, mert mert ennek megtartása egy tényleges szükség következménye, második sorban pedig azért, mert ezen kongresszus semmi hivatalos jelleggel nem bír, hanem mint a borszakma minden érdekeltjének szabad gyülekezése arra lesz hivatva, hogy megtalálja azon helyes utat és módot, mely hazai bortermelésünk fellendítése, borkereskedelmünk újbóli

A „Magyar Borkereskedelem“ című szaklap, melynek szerkesztője a verseczi illetőségű Molnár Lipót bizott meg a verseczi kiállítás alkalmával rendezendő kongresszus borkereskedelmi részének szervezésével, a mult vasárnap számában közölte az alábbi cikket.
Sz.

felvirágozása és boraink gyors és jó értékesítése érdekében követendő.

Eltérve a sablonos szokástól, a verseczi kongresszus tárgyalásai nem fognak hivatalosan megállapított mederben folyni, a verseczi kongresszusnak nem az a célja, hogy egyoldalú magánérdekek részére hangulatot keltsen, hanem igenis az, hogy termelőknek és borkereskedőknek alkalmat szolgáltatson arra, hogy előterjeszthessék és megvitathassák mind ama javaslatokat, a melyek a borszakma összérdekét felkarolják és az egész szakmára üdvösek.

A kongresszus borkereskedelmi részének szervezésével Molnár Lipót lapunk szerkesztője bízott meg.

Olvásóink, mondhatjuk tehát az ország összes borkereskedői ismerik lapunk programját.

Lapunk programja, lesz a borkereskedelmi kongresszus programja is! Lapunk feladata, lesz a kongresszus feladata! Lapunk célja, melynek elérése után, csüggedést nem ismerő buzgalommal, tántoríthatatlanul törekszünk — ez lesz a verseczi borkereskedelmi kongresszus célja is.

Ez a program, ez a cél pedig nem más, mint a rossz viszonyok szanalása a termelők és kereskedők együttes közreműködése által; egyöntetű eljárás a magyar borok értékesítési akadályainak elhárítása céljából; egyesült és czéltudatos, egyetértő és okszerű fáradozás a magyar borok és a magyar borkereskedelem régi jó hírnevének visszaszerzése érdekében. Ez a mi lapunk programja — ez a borkereskedelmi kongresszus programja!

Felkérjük tehát t. olvasóinkat, hogy programunk megvalósításánál hathatósan közreműködjenek. Felkérjük t. olvasóink mindegyikét hogy a borkereskedelmi kongresszus szervezésénél segítségüket nyújtsanak, hogy ezen fontos kongresszuson való részvétel érdekében buzgókodják és hogy ennek sikeres létrejötte érdekében, kivegye a maga részét az előkészítő munkában.

A következő kérdéseket intézve t. olvasóinkhoz, felkérjük őket, hogy feleleteiket minél előbb közöljék velünk.

1. Szükségesnek tartja-e a borkereskedelmi kongresszus megtartását és alkalmas időpont-e ennek megtartására folyó évi szeptember hó közepe?

2. Személyesen részt fog-e venni a kongresszuson?

3. A kongresszus tárgysorozatába mit tart felveendőnek?

4. Hajlandó-e szakelőadóként szerepelni, — ha igen, melyik kérdésnél?

Szükséges, hogy t. olvasóink feleleteit minél előbb megtudjuk, hogy a szélesebb körben megindítandó mozgalmat megkezdhesük.

A verseczi bortermelők az elsők, kik szakítva az eddigi szokással a borkereskedelmi kongresszus rendezésével nyíltan dokumentálják a bortermelők és borkereskedők összetartásának és egyesülésének feltétlen szükséges voltát, ezért méltán részoltak az egész borszakma osztatlan elismerésére; de ettől eltekintve, Versecz még azért is helyesen választott hely a kongresszus megtartására, mert Magyarország és Ausztria borkereskedelme, régi idő óta jó viszonyban és szoros összeköttetésben volt a Versecz vidéki bortermelőkkel és mert minden borkereskedő szívesen fogja megragadni az alkalmat, hogy Versecz és Fehéremplom szőlőhegyeinek tökéletes rekonstrukciójáról és a remek homoki telepek beültetéséről személyes meggyőződést szerezhesen.

A kongresszus szőlészeti részének szervezését az ország legtekintélyesebb szakemberei vállalták el, — gondoskodjunk mi tehát arról hogy a borkereskedelem is impozans módon legyen képviselve a kongresszuson és bizonyítsuk be az ott összegyülekező bortermelőknek, miszerint a borkereskedelemnél őszintébb és jobb barátjuk nem létezik.

A verseczen rendezendő szőlészeti és borkereskedelmi kongresszus hírért, mindenhol nagy tetszéssel fogadtak. Tekintélyes számmal kapunk már írásbeli nyilatkozatokat úgy bortermelőktől mint borkereskedőktől is, melyekből jogosan következtethetünk arra, hogy a verseczi kongresszus látogatottsága igen nagy és eredménye igen jó lesz.

Kiindulva azon szempontból, hogy a kongresszus feladata: a borszakma összérdekének felkarolása és támogatása, kötelességünknek felkarolása és támogatása, kötelességünknek vall-

juk, hogy olvasóink teljes tájékoztatása céljából, lapunkban mindig közölni fogjuk az előmunkálatok előrehaladásáról szóló jelentéseket. Olvasóinkat pedig ismételten felkérjük, hogy a kongresszus sikeres létrehozásán hathatósan közreműködjenek és a kongresszusra vonatkozó barminemű kívánságukat velünk közöljék. Jel-szavunk legyen: Czéltudatos összetartás!

NAPI HIREK

Urnapiját a rom. kath. egyház legszebb és legpoétikusabb ünnepét szokott kegyelettel és vallásossággal ünnepelte meg városunk közönsége. Zöld lombokkal fedett sátrakban szabad ég alatt ulte meg az Ur dicsőítésére szentelt ünnepet. A legfőbb szentséget ragyogó napfényben hordták körül és tették ki a kapolnában, felküldvén, esdő imájukat az eget hatalmas Urához. Óriási közönség vett részt a körmenetben, élén az összes hatóságok, testületekkel. Ragyogó díszben kivonult honvédségünk, a mi legkedvesebb katonáink szép katonai magatartásában sokat gyönyörködött a közönség. A szertartást Lászlóffy László apát végezte fényes segédlettel.

Szabó János református esperes halála. Nagy gyász van a békésbánati ref. egyházmegyének. Gróf Ráday Gedeon főgondnok után kidült az egyház egy másik hatalmas oszlopa a nagytudományi esperes, a lánglelkű magyar hazafi. Váratlan és rögtöni halála mély gyászba borította az egyházmegyét, melyhez Versecz is tartozik. Elhunytáról a legmelegebben emlékezik meg a magyar sajtó. Egyik lap így ír: „Mi lehet szebb, harmónikusabb vég egy pirítán prédikátornak, mint a szószéken hirtelen, váratlan halni meg. Így történt ez a debreczeni kerületi gyűlésen. Az aranyhajú békésbánati esperes, hódmezővásárhelyi első pap valamely kánont magyarázott, védelmezett igaz hévvel lángoló belső tüzzel. Talán egy érv, vagy egy szónoki fordulat keresése erőltette meg valamelyik tufeszült agyvredényét s azzal, a megkezdett mondat közepette, egy hang, hörgés nélkül lebukott teljes tökéletesen halva. Szabó János egyik disze volt a magyar kálvinista eklézsiának. Nevezetes, elegáns szónok, nagytudású pap, kimagasló műveltségű ember, már egyizben püspökjelölt s minden valószínűség szerint a legjogosabb aspiráns legközelebbi széküresedésre. Személyes megjelenése, megnyerő, finom modora s egyetemes készsége révén akár kardinálisnak is beillett volna, nemcsak szegény szerény kálvinista lelkipásztornak. A boldogult Verseczen is több alkalommal megfordult. Fa Isván pancsovai, Futó Zoltán volt temesvári, jelenleg szentesi lelkészekkel együtt igaz lelkesedéssel segített megalapítani a verseczi ref. egyházat, melyhez most már közel 60 család tartozik. A nemzetiségi vidékeken lázó magyar kálvinista lakosság összegyűjtése, lelki gondozása a magyarság számára való megtartása egyik legnagyobb gondját képezte. Meleg partfogolta mindazokat, kik e tekintetben uttorok valának. Temetésén — mely a mult vasárnap Debreczenben tartott meg — részt vett Szabolcska Mihály ev. ref. lelkész is. A békésbansági papi és világi urak temetés után egyházmegyei közgyűlést tartottak, a melyen Szabó János esperesi tisztének helyettesítéséről gondoskodtak. Ideiglenesen Garzó Gyula gyomai lelkész tanácsbíró biztásként meg, hogy az esperesi teendőket végezze. Azt is elhatározták hogy a nyáron emlékünnepeket rendeznek; az emlékszedő tartására Futó Zoltán szentesi lelkész, egyházmegyei főjegyzőt kérték meg. Legyen áldott emlékezte.

Dessowffy Sándor a csanádi egyházmegye áldott szívu főpásztora a minap hazautaztában a vonaton rosszul lett, úgy hogy kénytelen volt Szegeden kiszállani. A püspök állapota azóta lényegesen megjavult, egyelőre azonban nyugalomra van szüksége. A „D. K.“ szerint azonban a püspök uti terve nem szenved változást. Ha teljesen felépül, a vendéglátó belvárosi plébániáról Makóra utazik, ahol néhány hétig fog időzni. Azután székhelyére, Temesvárra tér vissza. Adja a jó Isten, hogy minél előbb vissza nyerje teljes jó egészségét.

Szövetkezeteink dicsőrete. Gerster Miklós, magy. kir. iparfelügyelő, a kiadó szövetkezetekről legutóbb megjelent értekezésében, többek közt a következőket írja: „Az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekében, hozzáértő vezetés mellett kiadó rendszerrel működő több kézműves szövetkezet — csak kettőt em-

lítek: a [budapesti szabók termelőszövetkezete és a temesvári kisiparosok szövetkezete — rohamosan fokozódó termelésükkel a kiadó szövetkezeti rendszernek nem problematikus voltát, hanem ép ellenkezően életrealitását bizonyítják. A „Budapesti Hírlap“ közgazdasági részében egy cikkben olvassuk a következő sorokat, szövetkezeteinkről: „A szövetkezetek, az egyéni erély, gazdasági függetlenség és az együttműködés ez iskolái váratlan sikereket mutatnak föl nálunk. Csaknem oly gyorsan terjednek el, mint Olaszországban. Ha a dolog így folyik, néhány év alatt at fogják alakítani nemcsak gazdalkodásukat, hanem erkölcsi világukat is. Mérséklük, talán meg is szüntetik azt a nagy adót, melyet ma sokféle czímen a külföldnek fizetünk. Megteremtik azt a helyes szervezetet, mely ellátja produktív tőkével a becsületes munkát. A hol az Országos Központi Hitelszövetkezet szövetkezetei gyökeret vertek, a parasztság önbizalmának emlékedéséről, a z iparos szövetkezetek eredményéről kezdenek ma is levett kalappal beszélni olyanok, a kik értenek a dologhoz.

Borászati és kereskedelmi értekezlet Verseczen. Magyarország bortermelői súlyosan érzik a borok értékesítésének nehézségét. Súlyos csapás nagy baj az, hogy borainkat értékesíteni nem tudjuk. Ezen baj megszüntetése, a borértékesítési akadályainak elhárítása, fontos életkérdése a honi bortermelésnek. Ezen kérdés alapos és helyes megoldása pedig, csak a borkereskedelem közreműködésével lehetséges. Ez okból határozta el a verseczi ipar- és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága, hogy kapcsolatosan a borkiállítás f. évi szeptember hó első felében borászati és borkereskedelmi értekezletet rendez, melyen a szóleszetre vonatkozó szakkérdéseken kívül, elsősorban a borértékesítés útjainak egyengetése és a borkereskedelem föllendítése körül szükséges teendők fognak tárgyalatni. A bizottság ezen értekezlet borkereskedelmi részének szervezésével Molnár Lipótot, a „Magyar Borkereskedelem“ főszerkesztőjét bizta meg. Ezen értekezletre meghívhatnak az ország összes bortermő vidékeinek nagyobb termelői, valamint az összes magyarországi és ausztriai borkereskedők is. Együtt lesznek tehát a termelők a borkereskedőkkel, hogy az eddigi rossz szokással és kölcsönös kívánságok közvetlen meghallgatásával közösen állapítsák meg, a hazai termékek gyors és jó értékesítésének érdekében szükséges teendőket. Fontos nemzetgazdasági kérdés megvitatása lesz az értekezlet főfeladata, a miért is remelhető, hogy a termelők és kereskedők ezen együttes szaktanácskozmányának meg lesz a jó eredménye. Az értekezlet borkereskedelmi részére vonatkozó barminemű felvilágosítással a „Magyar Borkereskedelem“ szerkesztősége (Budapest VI. Kmetty-utca 19 szám.) szolgál.

Nemet nemzetiségi kérdés cím alatt Herczeg Ferecz városunk nagy fia a „Budapesti Hírlap“ mult csütörtöki számában folytatja általános feltűnést keltett cikksorozatát. Ezt a második alapos tanulmányonok és megfigyeléseken alapuló cikket is nagy érdeklődéssel olvasta közönségünk.

Kiállításunk építési munkálatai serényen folynak. Egymasutan emelkednek a pavillonok. A parkirozas serényen folyik. A kiállítási terület elragadóan szép háttérével, a magasan kiemelkedő várhegygyel a kápolna hegyi villák már most is igen kellemes benyomást tesz a szemlélőre. Gyönyörű tavaszi pompával ékeskedő városiigetünk, mely mellett a kiállítási terület fekszik — a munkálatok alatt nem szenved. A bejáratot is később fogják megnyitni. Fát és novényt nem rongálnak, a mi igen helyes és okos intézkedés volt, mert régi tapasztalat, hogy a kiállítások kedvéért fel szokták áldozni a fakat. Nálunk ez nem történik.

A karlóczi szerb kongresszus. A verseczi egyházmegyében szombaton választották meg a szerb kongresszusi képviselőket. A korteskedések nagyban folytak. A radikálisok a liberális jelöltekkel szemben nem egyszer oly harcmodort használtak, melyek miatt az intelligens szerbek ugyancsak szégyenkeznek. Megválasztattak a verseczi (város) kerületben: Zmaj Jovanovics János dr., a szerb költő, a verseczi (járás) kerületben: dr. Miladinovics Zsarko, az ulmai kerületben Kliczin Dome, verseczi gör. kel. szerb elemi isk. tanító, egyházi képviselővé Czevics Száva. Mind a négy radikális párti. (Bajszai Zákó Milá főispánunk tudvalevőleg még az előző héten visszalépett a jelöltségtől).

Megválasztatták továbbá: Temes-Kubinban Babics Milivoj, Fehértempolmban Stefanovics Vászna, Pancsován dr. Jovanovics István, Perlaszon Milodievics Milán, valamennyi radikális párti.

A magányvizsgálatok állami főreáliskolánkban június hó 16-án fogtak megtartatni, melyről az érdekelteket ez uton is értesíti a főreáliskola igazgatósága.

Meghívó F. hó 8-án a koronázás emléknepjén a verseczi áll. főreáliskola d. e. 10 órakor iskolai ünnepélyt rendez, melyben az Önképzőkör, az ének- és zenekar is közreműködik. Ezen ünnepélyre a m. t. közönséget ezennel tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Közgyűlés. A magy. kir. áll. főreáliskola ifjúsági segítő egyesülete, mely a szegény diákokat annyi sok jótéteménnyel halmozza el, s mely jótékony intézményt közönségünk is megleget szeretettel istápol — rendes évi közgyűlését f. hó 8-án d. u. 3 órakor tartja meg a főr. isk. geom.-rajztermében. Az egylet T. Cz tagjait nemes pártfogóit ezen közgyűlésre ez uton is meghívja az áll. főreáliskola igazgatósága.

Kiállítási utmutató. Említettük már több alkalommal, hogy kiállításunk alkalmából kiállítási utmutató cím alatt egy terjedelmes munka fog megjelenni, mely azonban nemcsak a kiállítás ügyeire fog vonatkozni, hanem ismertetni fogja városunk történelmét, kulturális intézményeinket, iparunk-, kereskedelmünk-, és földmivélésünket, szóval a nagy közönség előtt be kívánja mutatni városunkat. Ez a mű melyhez a kiállítás fáradhatatlan titkára Horváth Ede írta az általunk már közölt tartalmas előszót, a verseczi Kirchner Ernő-féle múntézet és a Wettel és Veronics-féle könyvnyomda kiadásában fog napvilágot látni és több mint 10.000 példányban nyomtatják. A munka hirdetésekkel is el lesz látva és nagyon ajánlatos hogy azok a kiknek hirdetésre van szükségük azt fölhasználják. Egy oldal hirdetés 10 koronába kerül, kisebb terjedelmű hirdetés nem fogadnak el.

Állami főreáliskolánk tavaszi mulatsága. Az ugynevezett „majalis”-ok között mindenkor a leglátogatottabb és legkedvesebb multság szokott lenni diákjaink tavaszi multsága, hol az intelligens elem mindenkor találkozot ad egymasnak. Állami főreáliskolánk a jövő szombaton f. hó 7-én, a „Bonnáz-téren” szép fekvésű erdősgűnkben tartja meg szokasos tavaszi multságát, melyre ugy a t. cz. szülők, valamint az iskola barátai ez uton is szívélyesen meghívhatnak. Mivel a multság tiszta jovedelme jótékony célra, ösztöndíjalapra fordítatik — a belépti díj személyenként 1 koronában állapítatott meg. Kedvezőtlen időjárás esetében a multság 9-én hétfőn fog megtartatni.

Alapítvány kiosztása. A verseczi espereskerületi r. kath. papság nemcsak szóval, hanem tettel is terjeszti a hazafiságot. Alapítványt tett, melynek kamataiból evenként más-más községben azon tanulók jutalmaztatnak, kik a magyar nyelvű és a hittanból a legszebb előmenetelt tanusították. Lászlófy László apát f. hó 23-án a möriczfold községben lévő állami elemi népiskolában tett hivatalos látogatása alkalmával kiosztotta a kamatokat a 22 legjobb tanuló között, kik feleletükkel megmutatták, hogy ugy a vallásban, mint a magyar beszéd elsajátításában valóban fényes sikert értek el. Lászlófy László apát szép beszédet intézett a tanulókhöz, melyben kitéjtette, miként szeressétek Istent, a hazát és embertársukat felekezeti külömbség nélkül, a nagyobb tanulóknak pedig utmutatást adott, miként viseljék magukat, ha az iskolából kikerülve, az életbe lépnek; ha ezen utmutatást követik, biztosak lehetnek, hogy mindenkor győztesek maradnak az élet küzdelmeiben. Ugy a szülők mint az iskolahatóság köszönetet mondanak az apátnak és a főtisztelendő papságnak.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara hétfőn, f. évi június hó 2-án rendes ülest tart, a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés. — Titkári jelentés. — Láng Lajos újonnan kinevezett kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata, melyben tárczája átvételét tudatja. — Ugyanazon kir. miniszter leirata véleményes jelentéstétel végett arra nézve, hogy az üzleti nyomtatványok, papír és írószerek teljesen kivendők-e a szabad megrendelés-gyűjtés kedvezménye alól. — Leimdörfer Mark dettai papirgyártó kérvénye állami segély iránt. — Az országos iparegyesület átirata az ipari munkások jutalom érmei tárgyában. — Weidinger Lőrincz verseczi iparos kérvénye fának

segélyezése ügyében. — A szegedi kamara felterjesztése az ipari munkások kötelező baleset biztosítása s a munkaadók balesetből kifolyó felelőssége ügyében. — Ugyanazon kamara felterjesztése a hiteltudósító irodák ügyében. — A debreczeni kamara meghívója a f. é. szeptember hóban végbemenő házavatasra és országos kamarai értekezletre. — Német-Bogán község átirata az ott meghonosítandó faházi-ipar és gyapjamosó-intezet ügyében. — A verseczi kiállítási bizottság kérvénye a kiállítás céljára megszavazott kamarai segély második felének kiutalványozása iránt. — Bizottsági jelentés egy alkotandó új kamarai választmányi rendosztály ügyében. — Utólag beérkezett ügyek és esetleges indítványok.

Izgatásért elítélt lapszerkesztő. A temesvári esküdtbírósg Krámer Alvint, a „Deutches Tagblatt für Ungarn” temesvári német napilap szerkesztőjét a magyar nemzet elleni izgatás miatt vétkesnek mondotta ki, mire a bíróság a vádlottat három hónapi államfogházra és ezer korona pénzbírságra ítélte. Az esküdt polgárok hazafias szellemű verdiktjüket egy lélekemelő, szép és nemes cselekedettel tették kétszeresen emlékeztetéssé. Mint a tizenkét esküdt ugyanis napidíját átengedte a városi polgári menház-alap javára. Dr. Dobrov Ede ügyvéd, az esküdték főnöke a negyvenolcz koronát kiegészítette ötvenre és átadta dr. Telbisz Károly kir. tanácsos, polgármesternek az említett jótékony célra. Ezek az esküdt polgárok igazán meg érdemlik, hogy büszke legyen rájuk Temesvár.

Himlőoltások. Dr. Koh n Emil gyakorló orvos rendelő óraiban naponként olt be himlőellen gyermekeket.

Magánoltásokat végez Dr. Fitz József (Ostheimer-utca 17.) naponta ünnep- és vasárnapokon is d. e. 8-9 és 11-12-ig, d. u. 2-6¹/₂-ig. Ugyanott fogak és ezek gyökerei is huzatnak lege artés cocainnal s. a. t. vagy e nélkül

A kőmives-, ács- kőfaragó-mesterjelölték vizsgálata a Temesvárt szervezett bizottság által 1902. évi június hó 16-án reggeli 9 órakor egyelőre az írásbelivel kezdve, fog a kir. államépítészeti hivatalnál megtartatni. Miről az érdekeltek azon figyelemzetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó szabályszerűen bélyegzett, a 3 évi gyakorlatukat igazoló s egyéb okmányaikkal, valamint az előirt 3 rajzlappal, műleírással és a vizsgadíjjal felszerelt kérvényüket a kir. államépítészeti hivatal főnöknél (Temesvár, dikasztériális épület, III. em. I. szám) legkésőbb a vizsgát megelőző napon kell benyújtaniok vagy beküldeniök.

Az új ötven koronás bankjegyek Az új, ötvenkoronás bankkát május 26-án hozta forgalomba az Osztrák-Magyar Bank. A bankók 150 milliméter szélesek és 100 milliméter magasak, az egyik oldalon magyar, a második oldalon német szöveggel. A magyar oldalt a korona díszíti, s a különböző nyelvű érték-megjelölés helyett, finom guilloche-diszitmény van, melyet az „50” számot mutató két tojásdad guilloche környez. A német szöveggel rendelkező oldalra egy-egy női alak ül, melyek egyike sarlót, másika pedig az íráslemez tartja kezében. Az ausztriai császári sas és mindkét sarokban a „50” koronát díszítő kis kerekded rozetta egészíti ki a lemezt. A vízjegy nélkül készített papíron levő rajzok alapszíne vörösviola színű, a különböző guillochok fokozatosan vannak árnyékolva.

Magyar nyelvterjesztő egyesületünkhöz az ország minden részéből számtalan megkeresés érkezik, melyekben német anyanyelvű gyermek játszótársakat, avagy polg. leányiskolát végzett gyermek-felügyelőket (bonne) kérnek. Eddigél néhány év óta közel 30 szegénysorsú német (több esetben szerb is) leány talált előkelő családnál elhelyezést, hol a magyar nyelvet nemcsak elsajátították és palérozódtak, hanem sok esetben megvetették jövendő életük boldogságának alapját. Sok szegény szüle és leány emlegeti ezért a legnagyobb hálával az egyesület nevért. A verseczi bonnek igen jó hírnevűnek kezdenek örvendeni az egész hazában, kezdik kiszorítani a külföldről importált, a mieinknél tudatlanabb, és sok esetben éppen nem jó erköcsű vándor külföldi német bonnekat, kik a

magyar családok gyermekeibe idegen szellemet igyekeznek beoltani, követelő, és az őket közvetítő irodák, meg is zsarolják a szülőket. Egyesületünk az áthelyezést teljesen díjtalanul végzi. Ez uton is felhívjuk magyar-nyelvterjesztő egyeletünk tagjait és az egylet barátait, hogy az egylet ezen nemes célú vállalkozására a szegény verseczi szülők figyelmét hívják fel, figyelmeztessék őket az előnyökre. Jelentkezni lehet az egyesület titkárnál Perjéssy Lajos ali. főreál. isk. tanárnál. (Laktanya-utca 28.) ki a többi szükséges felvilágosításokat készséggel megadja

Kornélla fürdő A mindenféle komforttal bíró Adler-féle fürdőben a gőz- és kádfürdő órák a következőleg osztattak be: Gőzfürdő nők számára: Minden hétfőn d. e. 9-12 óráig, a többi napokon reggel 7-9 óráig. Férfiaknak: Hétfőn 7-9-ig, a többi napokon 9-12-ig. Kádfürdők mindennap kaphatók reggeli 9 órától esti 7 óráig.

Szerkesztői levelezés.

Többeknek. Lapunk felelős szerkesztője a Tompa szobor leleplezési ünnepélyére Rimaszombatba utazott, hol a feketehegyi vizgyógyintézetben nyaraló közönség nevében és megbízásából a temesvári hírneves Mühle czégnél készült diszes koszorut helyez a halhatatlan nagy költő szobrara.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szellemi elgyöngyülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendő.

Henneberg-Selyem

csak akkor valódi, ha direkt tőlem van megrendelve. — Blousok és ruháknak fekete, fehér és színes 1:20 kor-tól 29:30 kor-ig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen házhoz szállítva. **Minták postafordultával** küldetnek, Schweizba kétszeres porto. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

4355. szám. — 1902.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város házi pénztárának és az ugyanott kezelt többi városi pénztáraknak és alapítványoknak 1901. évről szóló és Versecz város törvényhatósági bizottságának f. é. május 24-én tartott közgyűlésében tárgyalat zárszamadása a vonat-

kozó közgyűlési határozattal együtt f. é. május hó 26-tól kezdve 15 nap alatt, vagyis f. é. június hó 9-éig bezárólag a vár. számvevőségél a szokott hivatalos órák alatt közbetekintés végett kitétetik, jogában állván az 1886 évi XXI. t.-cz. 8 §-a értelmében mindazon adózónak a fent érintett idő alatt az idézett közgyűlési határozat elleni fellebbezését a városi tanácsnál írásban beadni.

Verseczen, 1902. évi május hó 24-én,
Polgármester helyettes.

Koszirovics, főjegyző.

2693 szám. — 1902.

Hirdetmény.

A himlőtársról szóló 1887. évi XXII. t.-cz. alapján minden szülő, gyá. és egyáltalában az, a kire gyermekkonduktálás bizva van, köteles a mennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen át nem esett, — azt annak első évében himlő ellen kell beoltatnia.

Az összes 1901. évben és 1902. évi márczius hó 1-éig született és még be nem oltott gyermekeknek beoltása folyó évi június hó 1. től bezárólag június hó 23-ig terjedő időközben minden hét vasárnapi és hétfői napján délután 3—4 óráig a városház nagy termében fog eszközöltetni.

Valamennyi szülő, gyámok és gyermekgondozók 2—100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatnak tehát, hogy a fent érintett időben született gyermekeiket a fent kitett időben beoltassák s 8 nappal azután a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozassák, vagy pedig az esetleg mar megtörtént sikeres beoltásról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó bizottságnak benyujtsák.

Rendőrkapitányság

Verseczen, 1902. évi május hó 14-én.

Bodó,

rendőrkapitány.

A legszebb és divatosabb csokrokat és koszorúkat

élő virágokból

szállít minden tájakra gyorsan és pontosan a cs. és kir. udvari virágszállító

Mühle Vilmos
Temesvár.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házászer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghülekéknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosok legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjegyvel és a „Richter” özejegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

4601. szám. — 1902.

Hirdetmény.

Azon célból, hogy a verseczi állami főreáliskolánál a jövő tanév kezdetén felvételi nehézségek elő ne forduljanak, felhivatnak mindazok, a kik gyermekeiket, illetve a gondozá-

sukra bizott fiukat a jövő tanévben a verseczi főreáliskola bármely osztályába felvételnél óhajtják, hogy ez iránt már a folyó tanév leteltével a főreáliskolai igazgatóságnal jelentkezzenek.

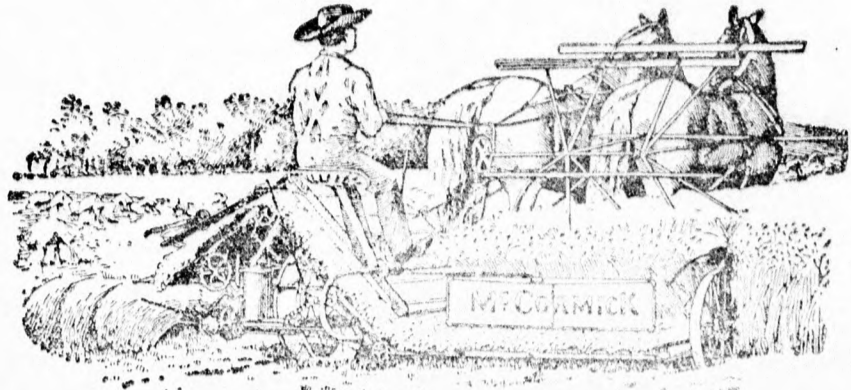
Versecz város tanácsának 1902. évi május hó 9-én tartott üléséből.

Weifert, polgármester

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

P A R I S 1900-ban

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék

„Daisy” marokkrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte! Tessék mintakönyvet kérni: Olcsó tartalékrészek óriási raktára.

VILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30 szám.

Képviselelők: **Seidl Gyula Versecz.**

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényesítési mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei
Rohitsch-Sauerbrunn.

E balsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrosszabb bajokból is. 2. Különö hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepon gyógyítja a maj, a gyomor, s a bőrbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyörsöket és tagragatásokat. 5. Széliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz foglajáskor, füres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a száznak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejtájt, zúgást, szaggatást, köszvényét, fülfajdalmat stb. Vigyázzunk tehát mindig ezen fenti zöld apácza-védjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek. A széküldés csak eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglalatik. Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetik széjjel.

Széküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön? mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbánczok esetében, továbbá mindenféle régi sevek, láb- és csontnyílások, sebek, fülvesz, dagadt lábak, s csontveszések, dűseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az ilyen sebek, pl.: üveg, szalma, homok, tény, seret stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinyelés, képződmény, karbunkulus és rákál; vegre pekölvár, koronfereg, körmögyűtés, a lábak járás közben történt kibelesése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kibelesése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében, két adagnál kevesebb nem szállítatik; a szállítás kizárólag az őszeg előre küldése mellett eszközöltek. Két tegely csomagolással postai szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Ezámos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindekit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vesésétől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe az üveg a fenti védjegyet és címet: **Thierry (A) LIMITED** győgytára az „Órangyalhoz” Pregradában, cseve.

E két győgyerejében felülmúlhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél regibb lesz, annál értékesebb és hatatosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosán ajánlt használt, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak a mellett a két régi címet, jó, olcsó, megbízható amellyel teljesen ártatlan, világhírű szerrel, melyeknek minden esetben találatoknak kellene lenni. A hol a fent ismertett védjeggyel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni!

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Órangyal-győgytára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész; Zágrabbán: Mittelbach J. gyógyszerész és Beszben: Erady C. gyógyszerésznél.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokkrakó és kéveköti aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-rendszerű aczelöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **Singer és Palmer, Temesvár.**

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobill cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányait a párisi nemzetközi kiállításán a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX t. nyerték.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.